

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Üç Tarafı Denizlerle Çevrili Olan Ülkemizde, Balık Tüketimindeki Azlığın Nedenlerinin Araştırılması ve Tüketimin Artırılması Konusunda Anayasanın 98. ve İhtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.18.04.2013

(1) Ali ÖZ

Mersin Milletvekili

Behmet Sander	Mersin Mv.		2
seyfettin yılmaz	Adana		3
Emin Çınar	Kastamonu		4
Muharem YARLI	Adana		5
Ali Hakan	Adana		6
Enver ERDEM	Elazığ		7
D. Ali TORLAR	İSTANBUL		8
Bülent BELED	ZEHEDAG		9
Mesut DEDEOĞLU	KAHRAMANMARAŞ		10
Prof.Dr.Tunca Tokay	Antalya		11
Mustafa KALAYCI	Konya		12
Özcan YENİŞERİ	ANKARA		13
Erkan AKAY	Monya		14
Murat Başoğlu	İST		15
Ali Uzun	Adana		16
Şenol Oğan	Tekir		17
Ömer Deyim	Tekir		18
Cemalhan ZİNEK	Samsun		19
Öktay Göktaş	Erzurum		20
Hasan HİSARLI	Osmanlı		21

GEREKÇE

Toplumu oluşturan bireylerin sağlıklı ve güçlü yaşamasında, ekonomik ve sosyal yönden gelişmesinde, refah düzeyinin artmasında, huzurlu ve güvence altında varlığını sürdürebilmesinde yeterli ve dengeli beslenme temel koşullardan biridir. Sağlıklı ve uzun yaşayabilmek için bireylerin doğumdan itibaren yeterli ve dengeli beslenmeleri gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki iyi beslenme, bebeklikten çocukluğa çocukluktan erişkinliğe kadar sağlıklı bir yaşantının temel unsurunu oluşturmaktadır. Ülkemizde beslenmenin yetersiz ve dengesiz oluşunun en önemli nedenlerinden biri eldeki olanakların en iyi biçimde kullanılmasını engelleyen, çeşitli faktörlerin etkisi ile oluşan ve yerleşen yanlış beslenme alışkanlıklarıdır.

Balık ve diğer deniz ürünleri, insanların en eski besin kaynaklarının başında gelmiştir. Bitkilerin ekilip yetiştirilmesi ve hayvanların besin olarak kullanımı için evcilleştirilmesinden önceki dönemlerde en kolay elde edilebilen ve bu nedenle de en çok tüketilen besinlerin balık ve diğer deniz ürünleri olduğu bilinmektedir.

Pek çok dünya ülkesinde su ürünleri, gıda zincirinde çok önemli bir yere sahip olmasına karşın, 8 bin 300 kilometrelik kıyı şeridiyle Türkiye, elindeki doğal zenginliği kullanamıyor. Bazı bölgelerde ana gıda durumunda olan su ürünleri, Türkiye'de yeterince tüketilmediği için, ekonominin doğal dengesi gereği üretilmiyor da. Peki, dünyada durum nasıl? Dünya ortalaması yıllık 16kg olarak belirlenirken, Avrupa'da 26kg dır. Avrupa ülkeleri arasında İzlanda 91 kilogramla balık tutkunu bir ülke görünümü çizerken, Japonya'da kişi başına 70.6 kilogram su ürünleri tüketiliyor. 120 milyonu aşan nüfusu ile Japonya'da, bir kişinin ortalama kendi ağırlığı kadar su ürünü tükettiğini bildikten sonra Türkiye'nin bu bahanenin arkasına saklanması da güç görünüyor. Çünkü Türkiye'de tüketim ortalama 8 kilogram dolayında bulunuyor ki bu rakam balık tüketimi konusunda ne kadar gerilerde olduğumuzu açıkça ortaya koyuyor. Hatta Dünya Gıda Örgütü (FAO) kayıtlarında Türkiye halkı çok az veya hiç balık tüketmeyen ülkeler arasında sayılıyor.

Biz denizci bir millet değiliz. Yarımada da karasal yaşam sürdüren bir halkız. Dört te üçümüz yüzme bilmez. Yemek kültürümüz de böyle şekillenmiş. Orta Asya'dan geldiğimiz için un, hamur ve et üzerine kurulu bir mutfagımız vardır.

Türkiye'de balığın az tüketilmesinin sebeplerinden biri balık kültürümüz yoktur. İkincisi mevcut su kaynaklarımızdan yeterince yararlanamıyoruz, fiyatlar oldukça pahalı. Türkiye'de deniz balığı çok az. Daha çok kültür balıkçılığı yaygındır. Gelir dağılımındaki dengesizlikler de bun da önemli rol oynamaktadır. Tavuk ve benzeri ürünlerin marketlerde rahatça bulunabilmesi ayrıca fiyatlarının da balığa oranla daha uygun olması halkı bu ürünlere yönlendiriyor.

Beyin gelişiminden, kanser ve şeker hastalığından korunma, bağışıklık sistemini kuvvetlendirme gibi birçok faydası bulunan balık, Türkiye'de az tüketiliyor. Üç tarafı denizlerle çevrili olan Ülkemizde, balık tüketiminde Avrupa'da sonuncuyuz. Dengeli ve sağlıklı beslenme için mevcut su kaynaklarımızdan daha iyi yararlanmanın yollarını bulmalıyız. Balık üreticilerine teşvik de bulunmalıyız. Balık ve su ürünlerinin hem

içerdikleri önemli besin maddeleri, hem de çağımızın önemli belli başlı hastalıklarında tedavi edici ve önleyici sağlık etkileri nedeniyle, tüm yaş grupları tarafından haftada 2-3 öğün tüketilmesi gerektiği konusunda kamuoyunu bilgilendirmeliyiz. Balık fiyatlarının aşığı çekilmesi konusunda gereken adımların atılmasını sağlamalıyız.

Toplum sağlığı ve sağlığın geliştirilmesinde optimal beslenmenin önemi bilinmektedir. Optimal beslenme normları içinde; Amerikan Kalp Cemiyeti ve Türkiye'nin ilgili kurum ve kuruluşlarının da önerdiği üzere haftada en az 300 – 450 g balık tüketiminin birçok kronik hastalığın önlenmesinde ve dolayısıyla sağlığın korunması ve geliştirilmesinde önemli bir adım olarak görülmektedir.

Önergemiz bu amaçla hazırlanmıştır.